

Verenigingsnieuws

Door de coronamaatregelen worden de aankomende activiteiten van ons Jaarprogramma 2021 opgeschort en verplaatst naar latere data.

Nummer 118

2021 #4

Stukje levensbeschrijving van von Clermonts

De gemeente Vaals ontving van de heer Jan Wartenberg, auteur van het boek "Der Familienkreis titel Jacobi en von Clermont", wederom interessante stukken over de familie von Clermont en de aanhang. Nu werd een kopie van een handschrift met een transcriptie van het eerste gedeelte over de families toegezonden, alsmede een beeldengalerij van de familie van Clermont. HKK mocht wederom van deze stukken een scan maken, zodat deze informatie ook voor ons beschikbaar wordt. In de mail van Jan Wartenberg geeft hij een toelichting op de transcriptie.

Voorwoord bij de transcriptie van het manuscript met de levensbeschrijvingen van:

1. Johann Arnold van Clermont (1728-1795).
2. Helene Margarethe Klermond (1705-1776), moeder van de vorige.
3. Heinrich Arnold Kopstadt (1719-1786), burgemeester van Essen. Gehuwd met Juliane Catharine Theodora von Clermont (1725-1770), een dochter van 2, geschreven door Johann Arnold Kopstadt, Canonicus te Cleve, zoon van 3e, het is een afschrift, gekopieerd door de auteur zelf met de hand. Het eerste exemplaar was begin jaren dertig had Josef Liese beschikbaar voor zijn boek "Das Klassische Aachen" (2 delen). In die tijd was het eigendom van Freifrau von Massenbach.

De levensbeschrijving onder 1. van Johann Arnold von Clermont is bijna volledig afgedrukt in het eerder-genoemde boek van Josef Liese.

Hetgeen onder 2. van Helene Margarethe Klermond werd enigszins verkort weergegeven. Die van 3. Heinrich Arnold Kopstadt is echter slechts in enkele fragmenten in het boek te vinden.

In het manuscript komt de spelling overeen met de spelling die in die tijd werd gebruikt, 1799. In de transcriptie werd dit grotendeels gehandhaafd, zelfs met mogelijke spelfouten van de auteur J.A. Kopstadt. De spelling van vandaag werd slechts sporadisch gebruikt. Bijv. is niet altijd herkenbaar of het geschikt of geschickt geschreven is, soms is de 'c' te herkennen voor de 'k', maar meestal niet. Bovendien werd in plaats van de "u". het woord volledig uitgeschreven: "und".

De auteur van het manuscript heeft ook gedeeltelijk enkele woorden anders in de loop van de tekst geschreven. Dit geldt ook voor woorden die in grote letters zijn geschreven, ook al zouden ze eigenlijk met een kleine letter moeten beginnen.

De transcribeerder heeft zich ook toegestaan om enkele komma's aan te vullen tot een betere leesbaarheid van de meestal te lange zinnen

hier en daar enige komma's toe te voegen.

Een klein fragmentje uit het stuk: von diesem merkwürdigen Mann zu wissen, sich mit dem Gegenwärtigen begnügen. Und sollte auch schließlich dem Leser dieser Lebens-Nachrichten der wahre Gesichtspunkt bei dem Einen oder dem Andern zuweilen etwa nicht richtig aufgefasst zu seyn scheinen, so läßt sich zur Entschuldigung oder Rechtfertigung des Sammlers im Grunde darauf nichts besseres erwiedern, als was einer unserer Classischen Vaterlands-Dichter irgend wo sagt:

„Das was uns uns tadelhaft, das was uns lobenswerth macht, Ist oft ein kleiner Zug, den nur ein yorick entdeckt, Der Thaten wahre Gestalt, bleibt häufig in ewiger Nacht, dem Auge des Vorurtheils versteckt!“

geschrieben Cleve im November 1799 Der Verfasser (Johann Arnold Kopstadt, Canonicus

In dit nummer:

Stukje levensbeschrijving van von Clermonts	1
Uit de oude doos	2
Bakkerspatroonsbond "St. Jozef" Vaals	2
De kinderen van Johann Arnold von Clermont (2)	3
In Memoriam Jan van der Wouw	4
Gezocht!!!	4

Uit de oude doos

Soms is het ook goed om nog eens herinneringen op te halen, en zeker als het een bepaalde tak van historie is die ver teruggaat. In De Limburger van 2 juli 1980 stond het in een artikel beschreven:

“Steentijdmensen jaagden in de Vaalserbossen”

Amateur-archeoloog Joep Franzen uit Vaals had een belangwekkende vondst gedaan: hij ontdekte een kampement van jagers uit de Middensteentijd. Hij nam ook deel

aan de tentoonstelling van opmerkelijke vondsten van amateurarcheologen, in het Bonnefantenmuseum te Maastricht. De passie van Joep Franzen voor de archeologie en zijn mesolithische vondst in Vaals bracht nog meer geschiedenis over Vaals in beeld.

Op 9 maart 1976 werden door hem, bij de aanleg van het recreatie-

terrein Vallis in Vaals, enkele pijlspitsen uit de Middensteentijd gevonden. Hier bleef het niet bij. Na 5 maanden verzamelen op de omliggende terreinen van de roeivijver, bevatte de collectie al een duizendtal voorwerpen uit dat Mesolithicum. Veel van die artefacten (door mensenhand gemaakte stenen voorwerpen) werden systematisch verzameld en in kaart gebracht. In detail wordt uit de doeken gedaan welke vondsten er waren en waar bepaalde artefacten voor gebruikt werden. Uit de vondsten en de wetenschap kan men met het vergelijkingsmateriaal uit de buurt stellen, dat door deze vondsten het gebied van het recreatiepark Vallis met zwembaden en roeivijver, zo'n 7000 jaar geleden steentijdmensen hun kampement opsloegen. De grote hoeveelheid

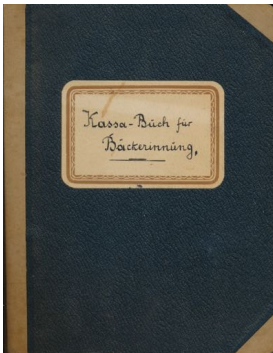
afval die gevonden werd (afslagjes en kernstukken) wijst erop, dat de jagers hun werktuigen ter plaatse gemaakt hebben. Het materiaal zou het beste aansluiten bij de "Ardennergroep" van Rozoy (1978).

Het voert te ver om het gehele artikel te plaatsen, maar het geeft toch aan dat vondsten in de grond een belangrijke aanwijzing kan zijn voor de geschiedenis van dit gebied.

Links de foto van Vallis geplaatst bij het krantenartikel, hieronder een foto uit een ander perspectief

Bakkerspatroonsbond “St. Jozef” Vaals

Enige tijd geleden ontving onze vereniging diverse schenkingen van Miriam Schiffers. Haar ouders hadden de voormalige bakkerij Schiffers in de Akenerstraat. Naast bidprentjes, een prachtige oude foto van Bloemendal en andere zaken, bevond zich onder de gift een oud kasboek met als opschrift “Kassa-Buch für Bäckerinnung”.

Dit kasboek bleek afkomstig te zijn van de voormalige “R.K. Bakkerspatroonsbond St. Jozef Vaals”. Het is niet bekend wanneer deze bond werd opgericht en ter ziele ging. De eerste vermelding in het kasboek is uit 1933, de laatste

stamt uit 1956. De aantekeningen in het boek betreffen vooral de jaren dertig. De inkomsten bestonden uit contributies

en bijdragen die de diverse bakkers uit de gemeente Vaals aan de plaatselijke bakkersbond betaalden. Uitgaven bestonden uit leningen (voor sanering), advertenties (in de Vaalser Anzeiger), postkaarten en postzegels, telefoon- en reiskosten, etc.

Tegenwoordig hebben wij in Vaals filialen van de Akense bakkerijen Nobis en Kickartz en verder een filiaal van bakkerij Voncken uit Kerkrade. Vijlen heeft bakkerij Notermans. In het voornoemde kasboek staan in de jaren dertig liefst 20 brood/banket bakkerijen in onze gemeente vermeld. Dit geldt dus voor Vaals, Vijlen, Lemiers en zelfs Holset ontbreekt niet. Het betreft de volgende zaken, zoals deze vermeld staan in het kasboek in de jaren 1933 t/m 1939:

- Notermans (1) -Lousberg (2)
- Groteclaes (3) -Schiffers (4)
- Delhey (5) -Rothkranz (6) -Jehl (7) -Counotte (8) -Fr. Franssen (9) -Bosten Lemiers (10)

- Ramakers Lemiers (11)
- Franssen Holset (12) - Schijns Vijlen (13) -Hamers Vijlen (14)
- Neus (15) -L. Schlenter (16)
- De Eendracht Vaals (17) -G. Smeets (18) -K. Maassen (19)
- H. Baumans (20).

Niet alle bakkers staan over de gehele periode 1933-1939 vermeld. Tijdens de jaren van de Tweede Wereldoorlog vindt men nog enkele aantekeningen in het kasboek. Maar verenigingen etc. waren in die jaren verboden. In 1949 heeft men de draad dan weer opgepakt. Door dertien bakkers uit de gemeente wordt contributie betaald. Het kasboek eindigt in 1956.

Uit een uitnodigingskaartje, dat aan de leden werd verzonden voor de algemene vergadering, blijkt dat J. Notermans de voorzitter en M. Lousberg de secretaris van deze bakkersbond waren.
Victor Voncken

R. K. Bakkerspatroonsbond „St. Jozef“ Vaals.

UEd. wordt vriendelijk uitgenodigd tot het bijwonen eener

ALGEMEENE VERGADERING

welke zal gehouden worden in 't lokaal

te _____ op _____ dag _____ a. s.

_____ uur _____ middag

AGENDA:

J. NOTERMANS, Voorzitter.

M. LOUSBERG, Secretaris.

De kinderen van Johann Arnold von Clermont (2)

De kinderen van Johann Arnold von Clermont (1728-1795) en Marie Sophie Elisabeth, geb. Emminghaus (1733-1783) opgemaakt door Jan Wartenberg – Berlin 2011

Vervolg kinderen 7-12

Gedeeltelijk pastelkleurige schilderijen van Nicolas Monpeur, die grotendeels verloren zijn gegaan en bestaan alleen nog als foto.

Johann Arnold von Clermont (1728-1795)

Marie Sophie Elisabeth, geb. Emminghaus (1733-1783)

7. Kind

Huwelijk 1794

Helene Sophie Friederica (Fritze) von Clermont, (1764-1798)

Johann Peter (Eduard) Jacobi (1760-1830)

8. Kind

Ludwig Arnold Clermont (1765-1824)

Huwelijk 1795

Clara Franziska (Clärchen) Jacobi (1777-1849)

9. Kind

Huwelijk 1788

Catharina Margarethe Juliane von Clermont (1766-1853)

Johann Konrad Kopstadt (1758-1834)

10. Kind

Frederica Theodora von Clermont (20-12-1767 – 25-08-1768)

11. Kind

Huwelijk 1795

Christiane Eleonore (Christel) von Clermont (1769-1796)

Johann Cornelius van Panhuys (1766-1849)

12. Kind

Friedrich Heinrich von Clermont (05-01-1770 – 04-02-1770)

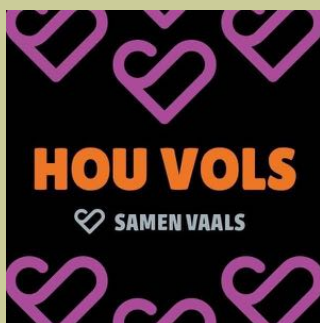

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
www.sankttolbert.nl

Bezoek ons ook op:
facebook

Verenigingsnieuws

In Memoriam Jan van der Wouw

Met leedwezen vernamen wij het overlijden van ons lid de heer Jan van der Wouw. Jan van der Wouw was sinds 2016 lid van onze Heemkundekring. Jan werd 98 jaar oud.

Wij wensen de familie veel sterkte en onze welgemeende deelneming met dit grote verlies.

Bestuur en leden

Gezocht!!!

Een lid van onze vereniging is op zoek naar een identieke sleutel zoals op onderstaande foto is afgebeeld. Wie kan deze mevrouw verder helpen.

Heeft u een soortgelijke sleutel in u bezit en wilt u er afstand van doen, laat het dan even weten aan het secretariaat: sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrief is een uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.